

**UCHWAŁA NR XIII/108/15
RADY GMINY ŻARY**

z dnia 29 grudnia 2015 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żary na lata 2016- 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2015 r. poz. 1515) w związku z art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2015 poz. 332) Rada Gminy Żary uchwala:

- § 1. Trzyletni program wspierania rodziny w Gminie Żary, w brzmieniu załącznika do niniejszej uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Gminnemu Ośrodkowi Pomocy Społecznej w Żarach
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1.01.2016.

Przewodniczący Rady Gminy

Marian Peszek

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2016 - 2018

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych i nie potrafiących samodzielnie rozwiązać swoich sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniedbywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci, a także alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądową, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem. Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą najbardziej optymalną i skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną, w przypadku gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny, w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

II. Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. 2015 poz. 332),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (tekst jednolity z 2015 r. poz. 163 z późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (**Dz.U. 2015 poz. 1390**),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2015 r. poz. 1286),
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2012 r. poz. 124 z późn. zm.).

III. Diagnoza społeczna

W gminie Żary zamieszkuje 12 250 mieszkańców, w tym 2533 osoby to dzieci i młodzież w wieku od 0 do 18 lat, co stanowi 21% ogółu mieszkańców gminy. Z grupy tej 1159 osoby uczęszczają do przedszkoli , szkół podstawowych i gimnazjów - w większości przypadków do szkół na terenie naszej gminy (źródło: ewidencja ludności UG Żary na dzień 31.12.2014 r.). W obecnych realiach to głównie dzieci i młodzież

gimnazjalna przysparza rodzinom najwięcej problemów wychowawczych. Z rozmów z dziećmi i młodzieżą wynika, że podejmują takie działania z braku pomysłów na zabicie nudy. Inspiracją do zrealizowania ryzykownego zachowania jest często środowisko rówieśnicze, bo solidarność z kolegami i koleżankami nie pozwala na odważne mówienie „nie” w sytuacjach niosących ryzyko zaangażowania w konflikt z prawem. Niekiedy problem pogłębiają rodzice, którzy zbyt mało czasu poświęcają na wychowywanie dzieci, nie interesują się tym w jaki sposób spędzają one czas, nie monitorują ich postępów szkolnych, nie reagują w sytuacjach trudnych występujących w życiu dziecka, nie wspierają ich w przewycięzaniu problemów. To z czasem stwarza barierę w relacjach dzieci z rodzicami, utratę naturalnych więzi, które wymagają długotrwałych procesów naprawczych, bądź zostają utracone bezpowrotnie. Bierność wychowawcza rodziców jest wykorzystywana przez dzieci najczęściej w niewłaściwy sposób, brak reakcji rodzica na negatywne zachowanie, zostaje odczytywane przez dziecko jako przyzwolenie na dane postępowanie i powoduje systematyczne oddalanie się go od istniejącego, akceptowanego w społeczeństwie systemu wartości i norm. Takie dzieci najczęściej popadają w konflikty z prawem, nie realizują obowiązku szkolnego. Natomiast rodzice koncentrują się na własnych problemach, uciekają w nałogi, a z czasem nie wypełniają swoich ról rodzicielskich, co skutkuje zaniedbywaniem dzieci, stosowaniem przemocy w rodzinie, aż po ingerencję instytucji zewnętrznych w rodzinę i umieszczeniem dzieci w zastępczych formach opieki. W przypadkach utrzymywania się takich sytuacji przez dłuższy czas dochodzi do wykluczenia osób i rodzin z życia zawodowego i społecznego, a problemy z każdym dniem narastają w nich coraz bardziej. Należy więc podjąć wszelkie możliwe działania, na najwcześniejszym poziomie pojawiania się tego typu problemów, aby wspierać rodziny w rozwiązywaniu trudnych sytuacji, które generują zaburzenia życia rodzinnego i relacji między członkami rodzin. Natomiast w przypadkach, gdy rodzina nie podolała problemom codziennego życia i jej funkcjonowanie w obecnym stanie stało się niemożliwe, należy podjąć interwencję polegającą na zapewnieniu bezpieczeństwa dla wszystkich jej członków, a ponadto podjąć pracę, na rzecz przywrócenia zdolności rodziny do prawidłowego funkcjonowania.

Na podstawie danych opracowanych na podstawie sprawozdań oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych GOPS wynika, że w latach 2012 – 2014 liczba rodzin, którym udzielono wsparcia przedstawia się malejąco. Wpłynęły na to następujące czynniki: brak współpracy ze strony rodzin, zmiana miejsca zamieszkania oraz przewycięzanie trudności, wymagających wsparcia instytucji.

Tabela nr 1. Ilość rodzin i osób objętych pomocą w latach 2012 – 2014

Rok	2012	2013	2014
ilość środowisk objętych pomocą społeczną	384	431	392
Ilość osób w tych rodzinach	1113	1188	1066
Jednoosobowe gospodarstwa domowe	140	165	143
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi	19	24	23
Ilość uczniów objętych dożywianiem	277	325	283

Tabela nr 2

Powody udzielania pomocy w latach 2012 - 2014

	2012	2013	2014
Bezrobocie	215	218	186
bezdomność	10	12	13
Potrzeba ochrony macierzyństwa	72	70	65
niepełnosprawność	170	198	194
Długotrwała choroba	152	182	163
Bezradność w sprawach opiekuńczych. i prowadzenia gosp. domowego	88	81	86
	63	54	56

W tym: rodziny niepełne	18	16	14
wielodzietne			
alkoholizm	41	55	51
Trudności po opuszczeniu zakł. Karnego	9	14	9
Zdarzenie losowe	5	4	5

Pomocą społeczną w 2014 bez względu na źródło finansowania objętych było 392 rodziny, liczba osób w tych rodzinach 1066, tj. blisko 8,86% mieszkańców gminy.

W 2014 roku na 392 rodziny korzystające z pomocy Ośrodka 249 rodzin to rodziny z dziećmi .

Wzrosła natomiast liczba rodzin, którym przydzielono asystenta. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej.

Tabela nr 3. Liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych i przydzielono asystenta rodziny.

Rok	Liczba rodzin	Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta
2012	88	12
2013	81	13
2014	86	16

Źródło: dane własne

W latach 2012- 2014 z terenu Gminy Żary do Domu dziecka skierowano 6 dzieci z 2 rodzin.

- w 2013 -1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej;
- w 2014- 1 dziecko wróciło do rodziny biologicznej – osiągnięcie pełnoletności pozostało 4 dzieci ;
- w 2015- 3 dzieci wróciło do rodziny biologicznej – pozostało 1 dziecko w Domu dziecka.

Natomiast w rodzinach zastępczych w latach 2012 -2014 umieszczono 9 dzieci z 6 rodzin 1 dziecko poszło do adopcji w 2013 roku. Pozostałe dzieci przebywają w rodzinach zastępczych spokrewnionych (babcie, ciocie) a rodzice w większości powyjeżdżali za granicę lub pozakładali inne rodziny i nie chcą powrotu dzieci do rodziny biologicznej.

IV. Cele programu

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

1. Cel

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- 1) Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przez pracownika socjalnego.
- 2) Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców.
- 3) Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci.
- 4) Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
- 5) Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie.

- 6) Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi.
- 7) Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży).
- 8) Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy.
- 9) Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.
- 10) Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym.
- 11) Udział asystenta rodziny w szkoleniach.
- 12) Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.
- 13) Nawiązanie współpracy z krewnymi, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.
- 14) Przydzielenie asystenta rodziny rodzicom, których dzieci opuszczają młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy.

2. Cel

Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- 1) Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych.
- 2) Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego.
- 3) Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga.
- 4) Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom.
- 5) Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających.
- 6) Kierowanie rodzin wspierających na szkolenia.
- 7) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej lub instytucjonalnej pieczy zastępczej.
- 8) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności.

3. Cel

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- 1) Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.
- 2) Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej.
- 3) Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów.
- 4) Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej.
- 5) Opracowanie przez asystenta rodziny we współpracy z rodziną biologiczną i koordynatorem pieczy zastępczej planu pracy, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
- 6) Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej.
- 7) Wsparcie finansowe i rzeczowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci, przebywających w pieczy zastępczej.
- 8) Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego.
- 9) Organizowanie treningów rodzicielskich.
- 10) Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania).

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

V. Harmonogram działań programowych

Tabela nr 4. Harmonogram działań programowych

Cele szczegółowe	Zadania	Osoba/zespół/partnerzy/odpowiedzialni za realizację
Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców	Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny
	Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców	psycholog, radca prawny, specjalista terapii uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownik socjalny
	Opracowywanie i wdrażanie projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci	GOPS, GKRPA
	Kierowanie osób uzależnionych na leczenie, również za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	pracownik socjalny, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sąd Rejonowy, Poradnie Leczenia Uzależnień, Ośrodek Terapii Uzależnień
	Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Rozwiązywania Przemocy w Rodzinie w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie	pracownik socjalny, zespół interdyscyplinarny, Policja
	Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi	pracownik socjalny, Poradnia Rodzinna, asystent rodziny, rodzina wspierająca
	Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży)	pracownik socjalny, GOPS, PCK, osoby prywatne, organizacje pozarządowe
	Udzielenie rodzinom pomocy w zdobyciu nowych kwalifikacji zawodowych oraz w znalezieniu pracy	pracownik socjalny, CIS w Żarach, PUP, pracodawcy
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich
	Przydzielenie asystenta rodzicom, których dzieci opuszczają młodzieżowy ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii, schronisko dla nieletnich lub zakład poprawczy	pracownik socjalny, asystent rodziny
	Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną przez asystenta we współpracy z rodziną i pracownikiem socjalnym	asystent rodziny, pracownik socjalny
	Udział asystenta rodziny w szkoleniach	kierownik GOPS, organizator szkolenia
	Udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną	kierownik GOPS, organizator szkolenia
	Nawiązanie współpracy z krewnymi, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii	pracownik socjalny, krewni
Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych	Zapewnienie pomocy usługowej dla rodzin z dziećmi, w tym opiekuńczych i specjalistycznych	pracownik socjalny, GOPS
	Kierowanie dzieci na zajęcia do placówek wsparcia dziennego oraz punktów wsparcia rodziny i dzieci	Punkt Informacyjno-Konsultacyjny w GOPS, Placówki wsparcia dziennego

	Kierowanie rodziców z dziećmi do psychologa lub pedagoga	Powiatowy Zespół Poradni Pedagogiczno-Psychologicznych, pedagogi szkolni, psycholog w GOPS-GKRPA,
	Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom	Kuratorium Oświaty, PCPR, pracownik socjalny, szkoła, GOPS – GKRPA
	Objęcie rodzin przeżywających trudności pomocą rodzin wspierających	GOPS, rodziny wspierające
	Kierowanie rodzin wspierających na szkolenia	GOPS, organizator szkolenia
	Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej	GOPS
	Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności	pracownik socjalny, asystent rodziny, kurator
Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych	Utrzymywanie osobistych kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów	rodziny biologiczne, opiekunowie pieczy zastępczej, pracownicy socjalni, asystent rodziny, kurator, psycholog
	Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny	pracownik socjalny, asystent rodziny, Sąd Rodzinny i Nieletnich
	Współpraca asystenta rodziny lub pracownika socjalnego z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej w przygotowaniu planu pomocy dziecku przebywającemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej
	Udzielenie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej	pracownicy socjalni, PUP, pracodawcy
	Opracowanie we współpracy z rodziną biologiczną planu pracy, który jest zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej	asystent rodziny, rodzina wspierająca, pracownicy socjalni, opiekunowie pieczy zastępczej, rodzice biologiczni
	Udział asystenta rodziny w okresowej ocenie sytuacji dziecka, której dokonuje organizator pieczy zastępczej	asystent rodziny, organizator pieczy zastępczej
	Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci	pracownicy socjalni, GOPS
	Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego	pracownicy socjalni, asystent rodziny, krewni, rodzina wspierająca,
	Organizowanie treningów rodzicielskich	GOPS, prowadzący treningi rodzicielskie
	Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawy dziecka (wybór szkoły, zawodu, doping do nauki, do poprawy zachowania)	pedagog szkolny, psycholog, wychowawca dziecka w szkole, pracownicy socjalni, opiekunowie w pieczy zastępczej

VI. Czas realizacji programu

Realizacja gminnego programu wspierania rodziny została zaplanowana na lata 2016 – 2018. Jest on dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VII. Zakładane rezultaty realizacji programu:

1. Wzrost umiejętności opiekuńczo- wychowawczych w rodzinach,
2. Poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
3. Zmniejszenie liczby dzieci umieszczanych w pieczy zastępczej,
4. Wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,
5. Umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
6. Rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

VIII. Ewaluacja programu

Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Zostaną one pozyskane poprzez bezpośrednią rozmowę, obserwację lub telefoniczny kontakt z członkami rodzin, asystentem rodziny, opiekunami pieczy zastępczej, środowiskiem sąsiedzkim, pracownikami instytucjonalnych form pomocy rodzinie.

Wskaźniki osiągnięcia poszczególnych celów szczegółowych:

- liczba rodzin wymagających wsparcia
- liczba udzielonych porad przez specjalistów
- liczba realizowanych projektów i programów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodzin i dzieci
- liczba osób uzależnionych, skierowanych na leczenie
- liczba osób uzależnionych, które podjęły leczenie
- liczba osób uczestniczących w terapii dla sprawców i ofiar przemocy
- liczba rodziców świadomych właściwych postaw wychowawczych
- liczba rodzin, którym przydzielono asystenta rodziny
- udział asystentów rodziny w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział rodzin wspierających w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje
- udział pracowników socjalnych w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną
- liczba rodzin wspierających zaangażowanych w pomoc dzieciom z rodzin zagrożonych
- liczba dzieci objętych terapią psychologiczną – pedagogiczną
- liczba dzieci uczestniczących w zajęciach organizowanych przez placówki wsparcia dziennego
- liczba rodzin, którym udzielono wsparcia w formie usługowej
- liczba dzieci, którym zapewniono udział w zajęciach edukacyjnych, w tym z elementami przeciwdziałania uzależnieniom, połączonych z wypoczynkiem
- liczba rodziców utrzymujących kontakty z dziećmi przebywającymi w pieczy zastępczej
- liczba osób, które ukończyły kurs zawodowy
- liczba osób, które podjęły zatrudnienie
- liczba rodzin, które otrzymały wsparcie finansowe lub rzeczowe
- liczba dzieci, którym opłacono wyżywienie w przedszkolu lub obiady w szkole

- liczba rodzin, które nabyły podstawy prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego
- liczba rodzin biologicznych dziecka, z którymi zrealizowano plan pracy zbieżny z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej
- liczba dzieci, które powróciły do rodziny naturalnej
- liczba rodzin biorących udział w treningach rodzicielskich

Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

IX. Realizatorzy i partnerzy programu:

1. GOPS Żary (Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, specjalista terapii uzależnień i przemocy w rodzinie, psycholog, pedagog, radca prawny, asystent rodziny, grupa samopomocowa, Rodzinny Punkt Konsultacyjno - Informacyjny , Centrum Integracji Społecznej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Żarach

2. Komisariat Policji w Żarach
3. Powiatowy Zespół Poradni Pedagogiczno- Psychologicznych.
4. Placówki Oświatowe.
5. Sąd Rejonowy. Wydział Rodzinny i Nieletnich.
6. Powiatowy Urząd Pracy.
7. Placówki Służby Zdrowia.
8. Rodziny wspierające.
9. Ośrodek Terapii Uzależnień.
10. Poradnie leczenia uzależnień.
11. Inne organizacje pozarządowe.

X. Źródła finansowania programu

Źródła finansowania zadań określone są w uchwale budżetowej na rok 2016 :

Dział 852

Rozdział 85204 - rodziny wspierające, rodziny zastępcze § 4330

Rozdział 85201 – placówki opiekuńczo – wychowawcze § 4330

Rozdział 85206 – asystent rodziny § 4170

Zgodnie z art. 197 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej istnieje możliwość otrzymania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej do wysokości 50 % wydatków przeznaczonych na realizację zadania. W przypadku środków pochodzących z programów rządowych wysokość dotacji nie może przekroczyć 70 % wydatków.

XI. Sposób kontroli realizacji programu

1. W terminie do dnia 31 marca każdego roku Kierownik Ośrodka składa Radzie Gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań.

2. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo – finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich wojewodzie w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 187 ust. 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.